

[Albrechtsen]

bort fra hr. Arne Bjerregaard, har de to partier helt og holdent spillet fallit i denne rolle, og når Det Radikale Venstre nu tillader, at folk kommer på nedsatte dagpenge, endda på trods af at uddannelsestilbudsordningen blev en ren fiasko, viser dette, at partiets sociale samvittighed nu er slidt op. Bortset fra militærspørgsmålet må vi fremover regne de Radikale for at være et almindeligt konservativt parti ligesom f.eks. Venstre, uden de formildende træk, som ellers var knyttet til den såkaldt socialliberale tradition.

Det socialliberale standpunkt er forsvundet ud af dansk politik. Derfor har de to partier formentlig også afskåret sig fra at vende tilbage til et samarbejde med Socialdemokratiet om den økonomiske politik, og det gør bestemt heller ikke noget, for så får vi en klarere og bedre deling mellem højre og venstre i dansk politik. Det understreger, at alternativet til den borgerlige regering er og bliver arbejderflertallet.

Alligevel er det lidt trist, at det skulle ende sådan med Det Radikale Venstre, som i sin tid blev grundlagt på høje sociale idealer. F.eks. voksede Det Radikale Venstre i hovedstaden op side om side med arbejderbevægelsen og samarbejdede med denne, ikke bare i militærspørgsmålet – Socialdemokratiet gik dengang ind for afrustning – men så sandelig også på det sociale område. Siden støttede partiet også en række reformer. Nu er det så endt med, at de Radikale er med til at bryde ned, hvad der på den måde blev bygget op.

I de første par år efter regeringsskiftet i 1982 kendte den borgerlige optimisme ingen grænser. Opsvinget havde bidt sig fast. Nu må vi bare konstatere, at det eneste, der rigtig har bidt sig fast, er arbejdsløsheden, og selve denne kunstige optimisme er nu ved at forsvinde. Danmarks Statistik har for nylig lavet en undersøgelse om forbrugernes forventninger. Undersøgelsen viser, at tilliden til den økonomiske udvikling kan ligge på et meget lille sted, og når man så tager i betragtning, at regeringens økonomiske politik netop i høj grad bygger på, at denne kunstige optimisme for alt i verden skal opretholdes, betyder det, at den økonomiske opbremsning, som alle nu regner med i 1987, vil blive selvforstærkende og føre til endnu værre resultater, end beregningerne i dag viser.

Den borgerlige regering er kørt fast. Den står nu over for en overenskomstsituation, hvor der er god grund til at håbe, at lønmodtagernes tålmodighed med arbejdsgiverne er slut. I dette finanslovsforslag er der ikke afsat penge til ordentlige overenskomster med de offentligt ansatte. Der skal være penge til 35 timers uge, efter vores mening med fuld løn- og personalekompensation, der skal være penge til at oprette de offentligt ansattes lønfejerslæb, og de lave lønsatser skal hæves. Påskestrejken i 1985 imod regeringens tvangsindgreb i overenskomsterne viste, at der her ligger en styrke, som for første gang rystede denne regering, der ellers siden 1982 stort set uden alvorlig modstand havde gennemført det ene angreb på lønarbejderne, lejerne og de arbejdsløse efter det andet. Men i påsken 1985 var tålmodigheden slut, og ud af strejkerne voksede kravet om arbejderflertallet.

Også på andre vigtige områder er regeringen kørt fast, f.eks. når det gælder landbrug, miljø og EF. Denne finanslov bygger på milliardindbetalinger til EF, men også på milliardtilskud til især det danske landbrug. Tiden er meget hastigt ved at løbe fra dette system, og her tænker jeg ikke bare på de store overskudslagre, men først og fremmest på miljøets og det danske landbrugs fremtid. Havet er så truet, at der simpelt hen er tale om et kapløb med tiden. Derfor må der gribes langt dybere ind, end regeringen og Det Radikale Venstre hidtil har villet være med til. Det er ikke nok med lidt økologisk landbrug i det ene hjørne. Hele landbrugsproduktionen må lægges om, så forbruget af kunstgødning, importerede foderstoffer, pesticider, tilsætningsstoffer osv. nedskæres voldsomt. Det kræver bl.a. en fuldstændig omlægning af landbrugsstøtten, men det vil også give det danske landbrug en chance for at gennemføre en omstilling, den enorme omstilling i tide og dermed på længere sigt muligheden for at kunne levere de varer, som fremtidens miljøbevidste forbrugere overalt vil kræve.

I øvrigt er landbrugspolitikken ikke det eneste, der er ved at løbe helt af sporet i EF. Den politik, som er nødvendig for at fjerne fattigdommen og for at løse miljøproblemerne, for at skabe mindre ulighed i samfundet og større social trykthed, for at bekæmpe racismen i stedet for at stikke hovedet i busken, også for at stoppe oprustningen og den